

Impressie coronavirus 3: mei 2020

Posted on 28 november 2020 by J.M.C.M. Smarius

In mei 2020 groeit de bezorgdheid van het zorgpersoneel, groeit het aantal besmettingen wereldwijd, gaat het weer over mondkapjes, en worden kritische eieren gelegd over het Nederlandse beleid.

1 mei 2020: Angst bij zorgpersoneel, 'mede door tekort beschermende middelen'

70% van verpleegkundigen en verzorgenden ervaart door de coronacrisis meer psychische belasting dan normaal. Meest voorkomende klachten zijn vermoeidheid, onzekerheid, stress, slapeloosheid. Ruim de helft van het personeel in verpleeghuizen, de GGD en de wijkverpleging ervaart tekorten aan beschermende middelen, vooral mondmaskers. Eenderde voelt druk van leidinggevenden en collega's om zonder bescherming toch goede zorg te leveren. Er bestaat veel angst en onzekerheid bij het personeel. De vraag of ze zelf een gevaar voor hun patiënten vormen, vreet aan hen. Dat is een enorme emotionele belasting. De helft van hen is daarmee toch gaan werken, meestal vanwege uitblijven van koorts. Twee maanden na de eerste gerapporteerde coronabesmetting in Nederland meldt 30% van de

ondervraagde verpleegkundigen en verzorgenden corona-gerelateerde klachten te hebben. De beroepsvereniging wil dat de RIVM-richtlijn voor gebruik van beschermende middelen buiten het ziekenhuis wordt aangepast. “Als zorgverleners bij iemand binnenkomen die hoestend en proestend in de stoel zit, hoeven ze volgens de RIVM-richtlijn geen mondmasker te dragen als ze anderhalve meter afstand houden. Maar die richtlijn is gebaseerd op schaarste. Als er voldoende beschermingsmiddelen zijn, moeten ze beschikbaar worden gesteld. Als er voldoende middelen zijn, zijn ze mogelijk in Nederland aangekomen, maar niet op de plek van bestemming afgeleverd.”

1 mei 2020: Onderzoekers: coronavirus kan ook cellen darmwand infecteren

Het coronavirus kan behalve de longen ook rechtstreeks de cellen van de darmwand infecteren en zich daar vermenigvuldigen. Volgens onderzoekers van de Universiteit Maastricht, het Hubrecht Institute in Utrecht en Erasmus MC Universitair Medisch Centrum Rotterdam verklaren de resultaten van hun onderzoek waarom een derde van de coronapatiënten maag-darmklachten als diarree krijgt.

2 mei 2020: Import medische producten in eerste kwartaal hoger door coronavirus

In de eerste drie maanden van dit jaar is voor € 8,7 miljard aan medische producten geïmporteerd.

De waarde van de geïmporteerde medische goederen lag 8% hoger ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Niet alleen mondkapjes, maar ook gaas, injectienaalden, medicijnen en röntgenapparatuur worden tot medische producten gerekend. Medicijnen hadden met 42% het grootste aandeel in de totale invoerwaarde van € 8,7 miljard. Deze komen doorgaans uit Duitsland, terwijl apparatuur veelal uit de Verenigde Staten geïmporteerd wordt. Medische hulpmiddelen komen in de meeste gevallen uit Ierland, de artikelen voor persoonlijke bescherming uit China.

2 mei 2020: 11 bewoners verpleeghuis De Diem overleden aan corona

Elf bewoners van verpleeghuis De Diem in het centrum van Diemen zijn overleden aan het virus. Vier bewoners zijn besmet. Zij zijn geïsoleerd van de overige bewoners en worden behandeld. De Diem beschikt over 44 verpleegplekken. Volgende week komt er een speciale bezoekcontainer, waarbij bezoekers en bewoners elkaar met een glazen wand ertussen op veilige manier kunnen bezoeken.

3 mei 2020: Medicijnwaakhond VS FDA geeft goedkeuring voor nieuwe coronatest Roche

De Zwitserse farmaceut Roche heeft van de Amerikaanse medicijnwaakhond, de Food and Drug Administration (FDA), versneld goedkeuring gekregen voor het gebruik van een nieuwe coronatest.

De test moet aantonen of iemand het virus heeft opgelopen en inmiddels antistoffen heeft ontwikkeld. De antilichaamtest is deze maand beschikbaar in landen die de Europese CE-markering accepteren. Roche verwacht per maand tientallen miljoenen tests te kunnen leveren. De coronatest kan helpen bij het aantonen of een persoon immuniteit heeft opgebouwd tegen het virus. Dit is vooral belangrijk bij mensen die mogelijk met het virus zijn geïnfecteerd, maar geen symptomen vertoonden. Voorts kan de test ondersteuning bieden bij screening van risicogroepen. Antilichamen worden opgespoord via een bloedmonster. Volgens Roche kunnen binnen 18 minuten de testresultaten bekend zijn.

3 mei 2020: Arbeidsmigranten met corona werkten in baconfabriek Scherpenzeel

Een aantal van de 28 Oost-Europese arbeidsmigranten uit Velp die wegens coronabesmettingen in isolatie zijn gebracht, werkte bij de vleesverwerker VION in Scherpenzeel met 1.100 medewerkers.

In de fabriek worden 54.000 varkensmiddens per dag verwerkt, tot 830.000 kilo varkensvlees in 2 ploegen. Het werk is niet vanuit huis te doen. De

voedselverwerkende industrie behoort net als de zorg tot de sectoren die doorwerken. Alle maatregelen zijn genomen om te zorgen dat mensen zich zoveel mogelijk kunnen houden aan de afstand van anderhalve meter. Verder moet iedereen met klachten thuisblijven. Er is geen reden tot ongerustheid over besmetting door het consumeren van bacon of vlees. Het RIVM geeft aan dat er geen aanleiding is om besmetting via voedsel te vrezen.

3 mei 2020: Twentenaar in Taiwan: 'Nederland moet leren van corona-aanpak hier'

Met enige verbazing volgt Twentenaar Tom Eertman de aanpak van het coronavirus in Nederland. Hij woont al bijna 6 jaar in Taiwan. In Taiwan geen lockdown, nauwelijks coronagevallen of – doden. „Het denken over mondkapjes in Nederland is verkeerd." Vanuit het eiland – ongeveer zo groot als Nederland maar met ruim 23 miljoen inwoners dichter bevolkt – worden miljoenen mondkapjes naar landen toegestuurd die ze goed kunnen gebruiken. ,,We kunnen nog gewoon naar buiten, naar het park en strand. Ik lig hier niet op het strand met een mondkapje, maar in het park zie je wel genoeg mensen die een kapje dragen. Verder is een mondkapje verplicht in alle winkels, openbaar vervoer." Taiwan heeft geleerd van de SARS-epidemie in 2003. „Verder is men er in Europa niet zo voor om een mondkapje te dragen." Hij las dat een medewerker van een supermarkt, die een mondkapje droeg, door de manager werd verzocht om naar huis te gaan. „Omdat hij anders klanten afschrikt."

In Taiwan is het eerder andersom. „Als je in een winkel geen kapje draagt dan kom je niet binnen."

3 mei 2020: Wereldwijd meer dan 3,5 miljoen besmettingen corona

Wereldwijd zijn inmiddels meer dan 3,5 miljoen besmettingen met het coronavirus gemeld. Dat blijkt uit een telling van de website Worldometer, die de registraties op basis van mediaberichten bijhoudt. Bijna een derde van de infecties is in de Verenigde Staten. Dan volgt Spanje: bijna een kwart miljoen besmettingen. En dan Italië: iets minder dan 210.000 geregistreerde gevallen. Van de wereldwijd ruim 3.507.000 personen met een corona-infectie, zijn er tot nu toe bijna een kwart

miljoen aan het longvirus bezweken. Meer dan 1,1 miljoen van de besmette personen zijn hersteld. Nederland telt zeker 40.000 besmettingen en meer dan 5.000 doden.

4 mei 2020 ’s avonds: Is onze intelligente lockdown wel zo intelligent?

Als corona Europa treft stellen veel landen een stringente lockdown in, maar Nederland kiest voor een mildere variant. Premier Rutte noemt het een “intelligente lockdown”. RIVM heeft uitgelegd waarom Nederland geen nut ziet in een volledige lockdown: “Weliswaar kan het nieuwe coronavirus zich dan minder gemakkelijk verspreiden, maar niemand bouwt dan immuniteit op.” Het lijkt beleid dat enerzijds een deel van de jonge gezonde bevolking het virus krijgt, terwijl anderzijds oudere en kwetsbare mensen moeten worden afgeschermd. Gecontroleerd groepsimmuniteit opbouwen dus.

Hier komt veel kritiek op. Want hoe scherm je kwetsbare groepen dan af, en hoe zeker treedt er immuniteit op als je corona gehad hebt? De groepsimmuniteit-strategie kan bovendien tot veel doden leiden, zegt bioloog Carl Bergstrom: “Het gaat levens kosten die gespaard konden blijven.” Daarna zegt het RIVM dat groepsimmuniteit geen doel was, maar een natuurlijk effect dat vanzelf in de toekomst optreedt. Maar verschillende adviseurs van de regering blijven refereren aan de strategie van het laten rondgaan van het virus. En viroloog Ann Vossen zegt op 22 april: “We willen gewoon dat het langzaamaan voortkabbelt, we willen het niet helemaal stil zetten want anders hadden we naar een volledige lockdown moeten gaan.” We willen dat mensen het virus blijven krijgen, eventueel via de kinderen, die hebben daar nauwelijks klachten van”. Inmiddels zijn andere landen bezig om de coronamaatregelen langzaam te versoepelen. Om dat veilig te doen, kiezen landen als Duitsland voor massaal testen en alle coronagevallen traceren en isoleren. Zo kunnen ze een nieuwe uitbraak snel de kop indrukken. Maar in Nederland wordt nog weinig getest en nauwelijks contactonderzoek gedaan. Afgelopen weekend erkende Jaap van Dissel dat er nog geen strategie is gekozen. Dat het geen keuze is tussen óf het virus laten voortkabbelen óf besmettingen indammen.” Je probeert door te rekenen wat de gevolgen zijn wanneer je bepaalde maatregelen neemt of weer laat. En je kijkt naar wat landen om eens heen doen. Hoe het daar gaat.” Gezondheidseconoom Xander Koolman:

“Als Nederland zo doorgaat, kost dat relatief veel doden en leidt dat tot veel

economische schade. Het kabinet zegt: we versoepelen de maatregelen als de besmettingsgraad lager blijft dan 1, dan kan er weer meer open. Maar zonder grootschalig contactonderzoek en zonder maximaal testen kom je er dan te laat achter als weer veel mensen geïnfecteerd raken. Dan moet je opnieuw in lockdown, economisch een enorm kostbare maatregel. Nu het aantal besmettingen laag ligt, hebben we een kans om mee te doen met Duitsland: coronamaatregelen nog even volhouden en alle besmettingen en contacten traceren en isoleren. Dan kun je het virus in Nederland uiteindelijk helemaal elimineren. Komen we in de buurt van eliminatie, dan kunnen we de economie al vrijgeven om faillissementen te voorkomen. Met contactonderzoek houden we in de gaten of het virus niet terugkomt."

5 mei 2020: Maurice de Hond draagt 1,5 meter-maatschappij van corona-Nederland ten grave

Maurice de Hond denkt dat de overheid met maatregelen komt die veel minder effect hebben dan gehoopt, maar waarmee wél aanzienlijke schade aan de economie wordt aangericht. De Hond ziet vandaag zijn gelijk bevestigd in een groot Duits onderzoek van professor Hendrik Streeck, die als viroloog is verbonden aan de Universiteit van Bonn. Dat onderzoek komt tot de volgende conclusies:

– De kans dat je besmet wordt als je onbeschermd dicht bent bij een besmet persoon, is veel kleiner dan tot nu toe werd aangenomen. Als je thuis onbeschermd in gezelschap van een besmet persoon verkeert, maar in minder dan de helft van de gevallen besmet raakt, hoeveel risico loop je dan op straat of in een winkel als je even in de buurt bent van iemand die besmet is en dat niet weet?

– Het stoppen van bijeenkomsten van veel mensen, zoals eigenlijk wereldwijd is gedaan, heeft een grotere impact op de daling van de uitbraak van het virus dan het houden van de 1,5 meter afstand.

– In combinatie met het gegeven dat je buiten een veel kleinere kans op besmetting hebt dan binnen, is elke restrictie die je in de buitenlucht oplegt ten aanzien van de omgangsvormen van mensen, eigenlijk onzinnig. Het heeft vrijwel geen effect op de omvang van de verspreiding van het virus.

– In binnenruimtes moet je wel oppassen. Maar dan eigenlijk meer om niet via aerosols besmet te worden dan rechtstreeks door een besmet persoon zelf.

Voorzichtigheid via mondbescherming is wel verstandig. Anderhalve meter afstand is eigenlijk veel minder relevant.

6 mei 2020: ‘Mondkapjes inkopen is als zwemmen tussen de haaien’

De branchevereniging van kappers, ANKO, denkt vier tot vijf miljoen kapjes per maand nodig te zullen hebben. Dit terwijl Nederland nu al moeite heeft om te voldoen aan de huidige vraag naar mondkapjes in de zorg. Maar het zorgen voor genoeg kapjes hoeft geen probleem te zijn. Van het type maskertjes dat je in de trein zou kunnen dragen, kun je er volgende week met de tien meest betrouwbare grote fabrieken in China zo’n 280 miljoen in Shanghai krijgen. Dan is het nog wel even een kunst om ze in Nederland te krijgen. Het zijn zo’n 40 tot 50 grote vliegtuigen vol. Opiniemaker en publicist Sywert van Lienden, die in 2012 een jongerenbeweging startte en dit jaar meeschrijft aan het CDA-verkiezingsprogramma, heeft zich sinds kort gestort op mondkapjes. “Ik werk een dag in de week als toezichthouder in de zorg en zag half maart dat medewerkers onbeschermd rondliepen. Ik had bevriende ondernemers in China die zeiden ‘hier liggen pakhuizen vol’. Ik dacht, dat is een kwestie van van A naar B brengen.” Maar zonder gecontroleerde distributieketen verliest Nederland op de wereldwijde mondkapjesmarkt, zegt Van Lienden. “Mensen die de afgelopen weken de zorg hebben bevoorraad, werken keihard. Maar zwemmen tussen de haaien, het is een cowboymarkt.”

Amerikanen kopen op vliegvelden hele ladingen mondkapjes met cash voor de dubbele prijs. Soms hoor je dat de fabriek ’s nachts is verkocht. Het enige wat werkelijk werkt is als Nederland vanaf de fabrieksdeur de hele keten, alle vervoer, kwaliteitstests, distributie, in eigen handen houdt.

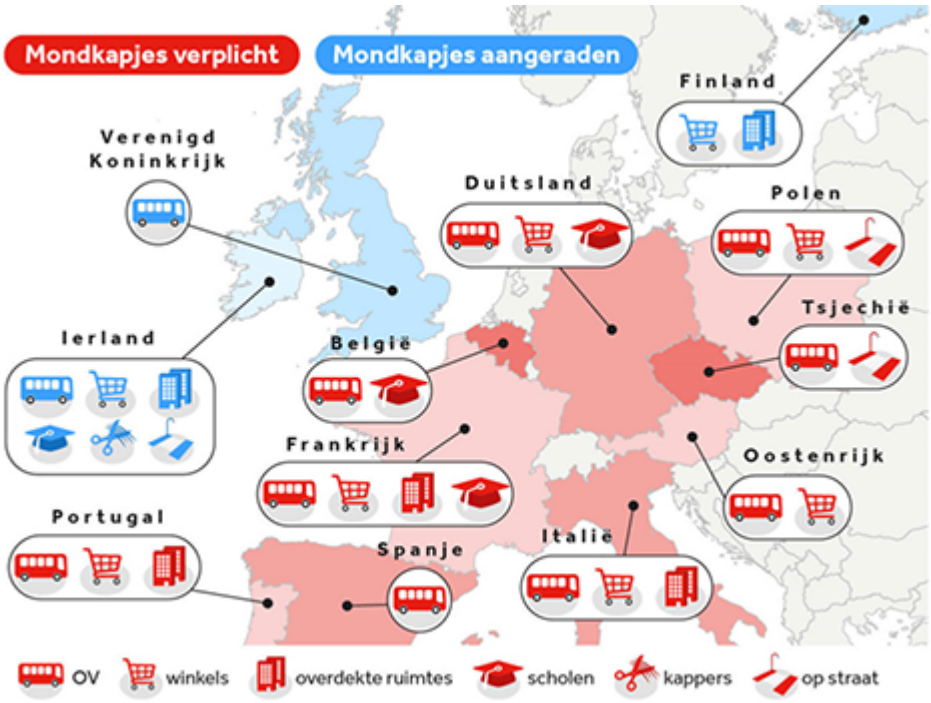
6 mei 2020: Waar in Europa is het dragen van mondkapjes verplicht of aangeraden?

In België is mondbescherming verplicht in situaties waarin anderhalve meter niet haalbaar is, zoals in het openbaar vervoer. En voor leerlingen ouder dan 12 jaar en medewerkers op middelbare scholen.

In Duitsland is een mondmasker verplicht voor iedereen die winkelt of reist met openbaar vervoer. In Frankrijk zijn mondkapjes verplicht in het openbaar vervoer, bedrijven, winkels en in het onderwijs.

In Italië is het verplicht om mondkapjes te dragen in het openbaar vervoer en in afgesloten ruimtes. In Lombardije en Toscane ook buitenshuis. In Lazio alleen als men met iemand een gesprek voert.

In Spanje zijn kapjes die de mond en neus bedekken verplicht in bus, trein, vliegtuigen en veerboten. Mondkapjes zijn ook verplicht in auto's, als je niet alleen met je directe familie rijdt. In Portugal zijn mondkapjes verplicht in het openbaar vervoer, winkels en supermarkten. In het Verenigd Koninkrijk is het dragen van een mondkapje nog geen verplichting. Schotland trekt iets meer een eigen lijn en adviseert gezichtsbescherming, zoals sjaals, als afstand houden niet lukt.

7 mei 2020: Trein te vol: politie ingeschakeld om reizigers te verwijderen

ProRail heeft de politie ingeschakeld om treinreizigers bij station Weesp uit de trein te verwijderen. De trein naar Amsterdam zat te vol en mensen hielden te weinig

afstand. Niemand wilde uitstappen.

7 mei 2020: RIVM-baas: 'Mondmaskers voorkomen verspreiding virus nauwelijks'

RIVM-directeur Jaap van Dissel verdedigt het advies van experts aan het kabinet om de afgelopen weken geen verplichting in te voeren voor het dragen van niet-medische mondmaskers. Van Dissel wijst er vandaag op dat er in de wetenschappelijke literatuur weinig bewijs is over de bijdrage van niet-medische mondmaskers tegen de verspreiding van een virus. Van 12 bestudeerde onderzoeken naar verspreiding van het influenzavirus, blijken er slechts 3 een licht positief effect te zien van het dragen van een mondmasker op de verspreiding van virussen. Dit 'licht positieve effect' van het dragen van mondkapjes is gemeten in situaties waarin mensen geen anderhalve meter afstand hielden. Volgens de RIVM'er laten niet-medische mondkapjes 40 tot 80% van de druppels door. Ook blijken veel mensen maskers verkeerd te dragen of ze tussentijds af te zetten om te roken of te eten. Door dat laatste is het risico zelfs groter dat mensen elkaar besmetten. Ook geeft het een vals gevoel van veiligheid. Voor niet-medische mondmaskers in het openbaar vervoer is iets te zeggen omdat het aanhouden van 1,5 meter afstand moeilijk is en reizigers niet weten of anderen klachten hebben.

7 mei 2020: Het nieuwe coronavirus muteert maar er circuleert nog steeds maar één virustype

Nieuw onderzoek veegt het idee dat er twee types circuleren, waarbij het ene type dodelijker is dan het andere, van tafel. Wetenschappers kwamen in maart met het verontrustende nieuws dat het coronavirus gemuteerd was en er niet één, maar zelfs twee of drie stammen rondwaarden. Een nieuwe studie schoffelt dat idee onderuit. Ja, het nieuwe coronavirus muteert volop. Maar het is nog niet zodanig gemuteerd dat er gesproken kan worden van meerdere virustypen. De meeste mutaties die we nu zien, lijken geen invloed te hebben op de ernst van de infectie die het virus veroorzaakt. Dat schrijven onderzoekers van de universiteit van Glasgow in het blad Virus Evolution. Ze baseren zich op een uitgebreide analyse van het genoom van SARS-CoV-2. De onderzoekers bogen zich over het genoom van virusmonsters die tijdens de pandemie verzameld zijn. In die genomen troffen ze tot op heden zo'n 7.237 mutaties aan. Dat lijkt veel, maar de onderzoekers wijzen erop dat het voor een RNA-virus meevalt. In vergelijking met andere RNA-virussen

muteert SARS-CoV-2 relatief langzaam.

Wat nog veel belangrijker is, is dat uit het onderzoek blijkt dat de meeste mutaties naar verwachting geen of slechts minimale consequenties hebben voor de manier waarop het virus functioneert. En afgaand op de mutaties die de onderzoekers hebben gezien, is er momenteel dan ook zeker geen sprake van meerdere virustypen, zoals eerder werd beweerd. De onderzoekers verwachten dat het aantal mutaties naarmate de pandemie vordert, verder zal toenemen. Maar dat is geen reden tot zorg. Mensen behoeven zich geen zorgen te maken over virusmutaties. Die zijn normaal.

8 mei 2020: Veel Belgen besmet tijdens lockdown. Groepsimmuniteit onhaalbaar

Met een aandeel van 6% zijn de Belgen nog ver verwijderd van de minstens 60% die nodig is om te spreken van groepsimmuniteit. Het is zeer twijfelachtig of dat percentage gehaald wordt. Europese landen die daarop gerekend hadden, Zweden of het Verenigd Koninkrijk, hebben dat idee verlaten. Het Nederlandse kabinet zag groepsimmuniteit als bijkomstigheid van de aanpak van het virus.

9 mei 2020: Coronavirus gevonden in sperma

Het coronavirus kan blijven leven in het sperma van besmette mannen, ook als deze herstellen.

Dat maakt de kans groter dat het virus seksueel overdraagbaar is, zeggen Chinese onderzoekers.

9 mei 2020: Meerderheid ouderen is bang voor besmetting met coronavirus

Ruim de helft van de ouderen is bang om het coronavirus op te lopen. Ook zegt bijna een derde van de 70-plussers liever geen boodschappen te doen of naar buiten te gaan, omdat zij bang zijn dat mensen te dichtbij komen. 95% van de 70-plussers vinden het het belangrijkste om 1,5 meter afstand te houden. Van de 18- tot 29-jarigen vindt 85% dat iets minder belangrijk. Nederlanders zijn zich wel bewust van de kwetsbare positie van ouderen. 72% van alle ondervraagden zegt

ouderen te zien als kwetsbare doelgroep tijdens de coronacrisis. Niet alleen ouderen ervaren last. 45% van de mensen onder de 30 jaar verwacht mentale problemen als zij lange tijd 1,5 meter afstand moeten bewaren.

9 mei 2020: Hoe kon het hier zo vreselijk misgaan? Dat vragen nabestaanden in Bergamo zich af

Op de begraafplaats bij Bergamo is een muur gereserveerd voor de urnen van sterfgevallen van de afgelopen 2 maanden. Bron: EenVandaag.

De schokkende beelden van het militaire konvooi dat doodskisten Bergamo uitreed gingen de hele wereld over. Er was in de stad geen plek meer voor het hoge aantal coronasterfgevallen. Bewoners willen nu antwoorden. Bergamo was het epicentrum van de Europese corona-uitbraak. Na bijna 2 maanden lockdown mogen de inwoners van de zwaar getroffen stad weer naar buiten. Het is ook het moment dat nabestaanden zich beginnen af te vragen waarom hun stad zo zwaar getroffen is. Zij vragen zich af waarom Bergamo niet onmiddellijk tot een rode zone is gemaakt. En waarom hebben mensen niet direct het dringende advies gekregen thuis te blijven? “Wij hadden de eerste tekenen van een uitbraak al rond 25 februari. Toch is pas op 9 maart een lockdown afgekondigd. Daarvoor riepen de gemeentes zelfs op

om gewoon te komen shoppen."

9 mei 2020: Nederlandse artsen: longschade na corona heviger dan normaal

Het nieuwe coronavirus veroorzaakt longschade, waarvan sommige patiënten zelfs anderhalve maand later nog volop last hebben. Dat concluderen artsen van het Amphia Ziekenhuis in Breda.

Er is internationaal al langer zorg over langetermijneffecten van corona. Bij sommige Nederlandse coronapatiënten is nu ook daadwerkelijk schade zichtbaar. Aanvullend onderzoek moet uitwijzen of die schade chronisch is. Op röntgenfoto's is die longschade te zien als 'streepachtige afwijkingen'.

9 mei 2020: Reconstructie: Zo verloor het kabinet kostbare tijd

Geen paniek zaaien over het corona-virus, is het motto. De sfeer is begin maart in politiek Den Haag ronduit lacherig. "Ik geef u gewoon een hand hoor!" Experts en het kabinet willen uitstralen dat alles in Nederland onder controle is – op basis van onjuiste en achterhaalde inschattingen van het RIVM. Pas als het topje van de ijsberg zich manifesteert, komt 't kabinet in actie: Dom en grenzeloos naïef. Op de dag waarop het kabinet Nederland wil laten zien dat alles onder controle is, is de controle al verloren. Het is dinsdag 3 maart als de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb) voor het eerst bijeenkomt. Er waart dan een virus rond door het land. Onzichtbare sluipmoordenaar 'die je in de rug aanvalt', zoals Mark Rutte later zal zeggen. Dat coronavirus was ons land al halverwege februari binnengekomen, onder de radar, als veenbrand, net als eerder in andere landen. Die 3 maart markeert een moment van tragische bestuurlijke noodlottigheid in de Nederlandse aanpak van de crisis. In Nederland zijn dan al 23 coronabesmettingen bekend. De eerste dode valt drie dagen later.

De verontrustende bijlage van het 3e advies van het OMT, dat pas op 11 maart openbaar wordt, is als (mogelijke) maatregel opgenomen: geen handen schudden. In die bijlage staan alle 'additionele' maatregelen opgesomd die achter de schermen tóen al zijn besproken met bestuurders. Scholen dicht. Horeca en

sportclubs sluiten. Openbaar vervoer platleggen. Thuiswerken. Geen bijeenkomsten met meer dan 10 of 50 personen. Het zal nog tien cruciale dagen duren tot de 'intelligente' lockdown.

Dagen daarvoor is al te zien dat de strategie van 'containment' mislukt is voordat we begonnen zijn. Dat we te laat zijn. Dat het advies van 28 februari is ingehaald door het virus. Terwijl in Nederland op 27 februari het eerste geval bekend wordt, blijken achteraf de eerste gevallen al eerder rond te lopen.

Carnaval van 23 tot 25 februari heeft een verwoestend effect gehad. Wintersport ging gewoon door.

11 mei 2020: Nieuwe studie ontdekt mogelijk waarom mannen vatbaarder zijn voor het coronavirus

Het coronavirus treft mannen zwaarder dan vrouwen. Een nieuwe grootschalige studie ontdekt een factor die waarschijnlijk een rol speelt: het eiwit ACE2. Eerdere studies wezen ook al op de relatie tussen ACE2 (angiotensine-converterend enzym 2) en Covid-19, maar nu blijkt dat mannen er een hogere concentratie van in hun lichaam hebben. De onderzoekers van het UMC Groningen onder leiding van professor cardiologie Adriaan Voors onderzochten het eiwit voor de uitbraak van Covid-19 aan de hand van bloedstalen van ruim 3.500 patiënten met hartproblemen uit elf Europese landen.

Toen bekend werd dat ACE2 er mede voor zorgde dat het virus lichaamscellen kon binnendringen, bekeken ze hun onderzoeksresultaten opnieuw. "We ontdekten dat het niveau van het eiwit ACE2 in het bloed van mannen veel hoger was dan in dat van vrouwen", vertelt dr. Iziah Sama. "Dat kan een aanwijzing zijn waarom mannen vaker sterven aan Covid-19 dan vrouwen." Onderzoekers ontdekten dat ACE2 niet alleen in de longen voorkomt, maar ook in het hart, de nieren, het weefsel rond de bloedvaten en in de testikels. De aanwezigheid van het eiwit in de testikels zou verklaren waarom mannen er meer van in hun lichaam hebben en ze dus harder getroffen worden door het coronavirus.

11 mei 2020: Japans experiment: alle gasten van buffetrestaurant binnen 30 minuten 'besmet'

Ontluisterend filmpje van de Japanse omroep NHK laat zien hoe snel een virus zich kan verspreiden. Én hoe belangrijk het is om goed de handen te wassen. Een groep testpersonen deed zich te goed aan een buffet. Het resultaat was schokkend. Voor het experiment werden tien mensen in een 'restaurant' gezet waar een buffet stond opgesteld. Een van de dinergasten werd aangewezen als besmet persoon. Het virus werd in de vorm van fluorescerende verf aangebracht op één van diens handpalmen. De gebruikte verf is bij normaal licht niet zichtbaar, maar als na een half uur het buffet wordt gesloten en er ultraviolette verlichting in de ruimte aangaat, zit het 'virus' overal! Niet alleen op handen, bestek, buffetschalen en serviesgoed, maar ook bij een aantal deelnemers in het gezicht.

12 mei 2020: Meer 'coronageweld' tegen politie, ook meer meldingen van burenruzies

In de coronacrisis is het geweld tegen de politie toegenomen. De eerste weken na de invoering van de coronamaatregelen, in maart, lag het aantal geweldsincidenten tegen politiemensen nog zo'n 10% lager dan eind februari. Vanaf april nam het aantal incidenten sterk toe. In de week van 6 april lag het aantal keren dat politie met geweld te maken kreeg 40% hoger dan de laatste week vóór de crisis.

Begin mei was het nog 4% hoger dan vóór de crisis. Het aantal overlastmeldingen steeg explosief. Burenruzies, geluidshinder, overlast door hangjongeren. Afgelopen week meer dan 13.500 gevallen.

13 mei 2020: Advies tegen corona: wc-deksel naar beneden bij het doorspoelen

Virologen in België raden de inwoners aan het toilet altijd met neergeklapt deksel door te trekken. „Het is aangetoond dat het virus kan uitgescheiden worden via de uitwerpselen", zegt viroloog Steven Van Gucht. "Tijdens het doorspoelen kunnen wolken ontstaan die virusdeeltjes kunnen verspreiden."

Het risico op besmetting hangt af van twee factoren: duur en nabijheid van het

contact. Het contact moet lang en intens zijn eer je besmet raakt. Iemand kruisen op 1,5 meter afstand is verwaarloosbaar qua besmettingsrisico. Enkele minuten zonder masker op 1,5 meter een praatje maken is riskanter. Slechts één virusdeeltje is onvoldoende om iemand te besmetten. Je moet enkele honderden tot duizenden binnenkrijgen eer je besmet wordt. Wanneer een besmet persoon hoest of niest kan die gemakkelijk tot een miljoen deeltjes uitscheiden. Voldoende om één of meer mensen te besmetten.

Om die reden zijn maskers zo belangrijk, benadrukt Van Gucht. „Ze vangen een groot deel van die druppels op. Dat kan de besmettelijkheid verminderen. Het is echter geen garantie, druppels kunnen langs de zijkant van het masker ontsnappen. Een masker is geen garantie." Ook als je praat, scheidt je druppels uit en kun je mensen besmetten. Om te besmetten heb je wel meerdere minuten nodig.

De meest besmettelijke plaats zijn plekken binnen, waar veel mensen dicht bij elkaar zitten. „Zelfs al ademend stoot een besmette persoon enkele virusdeeltjes uit. Om iemand te besmetten, is een uur dicht bij elkaar zijn, bijvoorbeeld tijdens het bekijken van een film, genoeg om elkaar te besmetten."

Van Gucht benadrukt het belang van goede ventilatie. „Zet zo veel mogelijk ramen en de deur open."

13 mei 2020 's avonds: Militairen schrokken zich rot in sommige verpleeghuizen

De schrijnende situatie in veel door het coronavirus getroffen verpleeghuizen was een schok voor de 360 medische militaire artsen en verpleegkundigen die afgelopen weken bijstand verleenden. Vooral de manier waarop er met hygiëneregels werd omgegaan, baarde hen grote zorgen. Zo waren er op plekken waar ze kwamen geen sluizen ingericht om hulpverleners af te schermen die bij besmette bewoners waren geweest, was het moeilijk om afstand van elkaar te houden, waren er in gangen geen looprichtingen gecreëerd, werden de schaarse mondkapjes die er waren niet altijd goed gebruikt en zagen de militairen hoe medewerkers met potentieel besmette en dus 'vieze' kleren achter computers kropen om even snel de administratie bij te werken. Heel voorstelbaar dat het zo gaat, maar dat betekent wel dat die werkplek ontsmet moet worden omdat het anders een potentiële nieuwe besmettingshaard is. De militairen kwamen te werken in verpleeghuizen waar soms 60 van de 70 bewoners besmet waren met corona. De

dood waarde rond in de gangen. Dergelijke situaties zorgden voor grote angst en onzekerheid onder het personeel. Mensen stierven soms letterlijk alleen omdat er niemand meer de kamer op durfde. Of omdat er niemand was. Het leidde tot schrijnende situaties waarbij een korporaal één van de medewerkers die al lang in dienst was, moest vertellen

hoe ze veilig kon werken om haar weer vertrouwen te geven. Dat is eigenlijk de wereld op zijn kop.

16 mei 2020: Medisch topspecialisten zijn klaar met 1,5 meter: 'Onnodige angst'

De 1,5 metersamenleving heeft voor twee medisch specialisten uit Twente lang genoeg geduurd. Overheid en media maken mensen onnodig bang. Volgens hoogleraar en hartchirurg Jan Grandjean en anesthesioloog Alaattin Ozdemir is het hoog tijd de angst die in de samenleving is geslopen, weg te nemen. Angst is niet nodig en langdurige stress verzwakt de weerstand. De regering zou juist de nadruk op dat laatste moeten leggen. De eigen weerstand op peil brengen, is een simpele, maar uiterst effectieve maatregel. Erop uitgaan, bewegen en gezond eten zijn een goed medicijn, ook in de strijd tegen corona. Wat Grandjean en Ozdemir betreft moeten daarom de sportscholen meteen weer open. Ook kan het slot van de deuren van de verpleeghuizen. Mensen binnen opsluiten maakt hen kwetsbaarder, en haalt bovendien de kwaliteit van leven van de laatste dagen weg.

17 mei 2020: Tientallen nonnen en monniken overleden: corona bedreigt voortbestaan kloosters

Het coronavirus eist een hoge tol in kloosters in Nederland. Veel kloosters melden slachtoffers, de lockdown slaat bovendien een gat in hun inkomsten uit o.a. kamerverhuur en verkoop van abdijbier.

Het leek voorspoedig te verlopen voor de bewoners van Huize Bijdorp in Voorschoten, waar sinds 1875 de Dominicanessen van de Heilige Catharina van Siena resideren. ,,Het kwaadaardige virus heeft Huize Bijdorp nog niet ontdekt," schreef bewoonster Baptiste Tuin op 1 mei nog opgewekt.

Een etmaal later bleek het tóch mis voor de 47 zusters en broeders, waarvan 27 boven de 90 jaar. Ruim twee weken later zijn er al drie zusters en één broeder overleden. Er kwam later een vijfde bij.

19 mei 2020: Huisarts kan coronavirus en hart- en vaatklachten moeilijk onderscheiden

Huisartsen missen belangrijke informatie om hart- en vaatziekten en COVID-19 van elkaar te kunnen onderscheiden, meldt de Hartstichting. Artsen kunnen patiënten niet snel genoeg diagnosticeren en behandelen. De Hartstichting, huisartsen en cardiologen zijn een onderzoek gestart. Mensen met hart- en vaatziekten lopen een groter risico ernstig ziek te worden door het coronavirus.

19 mei 2020 ’s avonds: Topvirologen waarschuwen kabinet na versoepelen coronamaatregelen

Nederland moet erop rekenen dat het coronavirus misschien wel meerdere keren gaat terugkeren. Daarvoor waarschuwde viroloog Ab Osterhaus vanavond tijdens een digitale bijeenkomst van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). ,,De versoepelingen van het kabinet zijn leuk, ook economisch, maar we moeten ons niet rijk rekenen”, zei Osterhaus. ,,Als we de boel straks weer helemaal open zetten, heb je opnieuw kans op duizenden, tienduizenden doden. Ik heb al jaren geijverd voor een betere pandemic preparedness. Ik hoop dat we de les leren. We gaan meer pandemieën krijgen. Niet alleen corona- of grieppandemieën. Andere virusfamilies hebben soortgelijke mogelijkheden. Dan zit je weer met enorme economische kosten, ziekte- en stervenslast. Daarom moet je gaan investeren: niet een paar miljoen, maar een paar miljard, en wereldwijd.”

20 mei 2020: Coronavirus trekt naar de grote stad

De meeste mensen die nu nog corona oplopen, doen dat in de grote stad, veelal in het westen van het land. Zeker hier moeten we discipline tonen als regels worden

versoepeld, aldus epidemiologen.

21 mei 2020: Rotterdamse boa's schrijven drie dagen geen boetes: 'geef ons wapenstok'

Met het warme weer hebben buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) hun handen vol aan het handhaven van de coronamaatregelen. Dat geldt niet in Rotterdam: de handhavers zullen zeker drie dagen geen boetes uitschrijven omdat ze niet worden uitgerust met wapenstok en pepperspray.

22 mei 2020 's avonds: Waarom een in de zon geparkeerde auto na 20 minuten corona-vrij is

Auto's warmen snel op in de zon. Zo snel zelfs, dat alle virussen binnen twintig minuten gedood zijn. Het broeikaseffect van de auto zorgt ervoor dat bij een buitentemperatuur van 20º de temperatuur binnen kan oplopen naar zo'n 45º. Voldoende om het virus dat Covid-19 veroorzaakt snel te doden.

24 mei 2020: Keiharde kritiek op corona-aanpak: 'Ze hebben alleen doden en IC-bedden geteld'

Gezondheidsminister Hugo de Jonge beticht hij van het 'wekken van verkeerde verwachtingen', virologen van 'onbescheidenheid'. ,,Ze hebben alleen doden en IC-bedden geteld. Alsof dat het enige is dat er toe doet.'' Hoogleraar ouderengeneeskunde Marcel Olde Rikkert kraakt harde noten over hoe Nederland tot nu toe is omgegaan met het virus, zijn ouderen en met de jongere generaties. Niet is gekeken naar het effect van het coronavirus op ouderen. Te veel is het land geleid door een soort militair commando van ministers, ic-artsen, virologen die weinig oog hadden voor andere belangen.

25 mei 2020: Veel falende mondkapjes in verpleeghuizen: 'Schandalig, we zijn

besodemieterd'

Verpleeghuizen blijken op grote schaal te zijn opgescheept met ondeugdelijke mondkapjes. Van de 25 geteste medische mondmaskers, die worden gebruikt op corona-afdelingen van verpleeghuizen, kwamen er 12 niet door de test. Veel geteste mondmaskers laten te veel virusdeeltjes door en scoren een onvoldoende. Sommige kapjes zitten tot 30% onder de minimale score. Van één masker was de houdbaarheidsdatum al tien jaar geleden verstreken. Verpleeghuizen voelen zich belazerd.

29 mei 2020 's avonds: Corona-uitbraak snel te zien in rioolwater, 'goede spiegel samenleving'

De ontlasting van Nederlanders kan wel eens een rol spelen bij het in de gaten houden van nieuwe uitbraken van het coronavirus. Metingen in het riool kunnen eventuele tweede golf snel signaleren.

31 mei 2020 's avonds: Dit is waarom het coronavirus jongvolwassenen verdrijft uit de grote stad

Wonen in de grote stad is sinds social distancing en thuiswerken voor veel mensen benauwend en krap geworden. Huizen zijn klein, straten smal en het is nooit stil. Al voor de coronacrisis keerden stedelingen de grote stad op steeds jongere leeftijd de rug toe. Maarten van Ham, hoogleraar stadsgeografie aan de TU Delft, zegt dat deze ontwikkeling door het coronavirus "in een versnelling zal raken". Mensen die in een klein huis 'opgesloten' zaten, willen dat niet nog eens ervaren.